

Addendum

versie 2025
Handleiding Inburgeren

HOOFDSTUK 1

Inleiding

Een belangrijke kwaliteitseis van het Keurmerk Inburgeren van Blik op Werk is dat 80% van de NT2-lessen wordt verzorgd door gecertificeerde NT2-docenten¹. Een gecertificeerd NT2-docent staat ingeschreven in het beroepsregister van NT2-docenten van de BVNT2 of het Kwaliteitsregister NT2-docent van Blik op Werk. Keurmerkhouders hebben via de NRTO, de MBO Raad en Blik op Werk aangegeven dat zij nog altijd moeilijk aan deze eis kunnen voldoen doordat er nog steeds sprake is van een docententekort. Blik op Werk heeft onderzoek gedaan naar de huidige stand van zaken met betrekking tot het docententekort in 2024 en het gebruik van de uitzonderingsmaatregelen. Uit dat onderzoek² blijkt dat Keurmerkhouders nog steeds problemen hebben om voldoende gecertificeerde NT2-docenten te vinden en te kunnen voldoen aan de 80% norm. Samen met de NRTO, MBO Raad en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft Blik op Werk besloten de looptijd van het Addendum op de Handleiding 2024 met een jaar te verlengen tot en met 2025, om zo de scholen nog meer tijd te geven om lange termijn oplossingen te implementeren. Ook zijn de uitzonderingen iets aangepast. Het Addendum is dus verlengd tot januari 2026.

Daarnaast is Blik op Werk niet blind voor de situatie(s) die ontstaat bij het bedienen van cursisten die vallen onder de Wi2013 (de zogenaamde 'Ondertussengroep'). Om aanbod voor deze groep te continueren voegt Blik op Werk een uitzondering toe in het Addendum: Blik op Werk telt het slagingspercentage van cursisten die vallen onder de Wi2013 niet mee voor de sterrenberekening. Deze uitzondering staat los van de uitzonderingen die zijn opgesteld vanwege het docententekort. Daarom staat deze uitzondering in een apart hoofdstuk vermeld.

Om welke uitzonderingen gaat het?

Uitzonderingen vanwege het NT2-docententekort:

- Uitzondering 1: De Norm om minimaal **80%** van de gegeven lessen te laten uitvoeren door gecertificeerde NT2-docenten wordt **60%**.
- Uitzondering 2: Coullance bij handhaving van de toegestane maximale groepsgrootte.

Uitzondering m.b.t. handhaving slagingspercentage Wi2013:

- Uitzondering 3: Het slagingspercentage wordt vanaf de meetperiode 1-9-2023 t/m 31-8-2024 en alle daaropvolgende meetperioden niet meer als Norm beoordeeld.

Het is van belang dat Keurmerkhouders nagaan of bestaande contracten met de gemeente of de cursisten moeten worden aangepast bij het inzetten van een of meerdere uitzonderingen zoals hier beschreven. Als in deze contracten afspraken zijn gemaakt die strijdig zijn met een of meer van de uitzonderingen die worden ingezet, is contact en overeenstemming nodig tussen de

---

¹ Norm 1.7.1a uit de Handleiding 2024.

² Een tekort aan gecertificeerde NT2-docenten. Onderzoek naar het tekort aan NT2-docenten en het gebruik van de uitzonderingsmaatregelen. Een integraal rapport. V2.1-2024. www.blikopwerk.nl/actueel

contractpartijen en wellicht aanpassing van de contracten voordat u gebruik kunt maken van een uitzondering. De gemeente of cursisten zijn niet verplicht in te stemmen met het wijzigen van een reeds gesloten overeenkomst.

HOOFDSTUK 2

2.1 Uitzondering 1: De Norm om minimaal 80% van de gegeven lessen te laten uitvoeren door gecertificeerde docenten wordt vervangen door 60%

Deze uitzondering betekent dat minimaal 60% van de gegeven lessen uitgevoerd dient te worden door gecertificeerde NT2-docenten. Gecertificeerde docenten staan geregistreerd in het BVNT2-register of in het Kwaliteitsregister NT2-docent van Blik op Werk.

In de evaluatie van het Addendum 2023 - 2025 is een daling van de voldoende voor Toezicht in de Klas te zien. Daarom heeft Blik op Werk een aanpassing verwerkt m.b.t. deze uitzondering. Vanaf de geldigheid van dit Addendum, 1 januari 2025, vindt Blik op Werk het de verantwoordelijkheid van een taalaanbieder om ervoor te zorgen dat een niet-gecertificeerde docent zoveel mogelijk gestuurd, gestructureerd en volgens didactische kwaliteitscriteria kan handelen. Hiervoor is begeleiding van een ervaren en gecertificeerde NT2-docent noodzakelijk. Dit kan zowel door een in- of externe docent zijn. Houd er rekening mee dat een auditor tijdens een audit moet kunnen zien hoe een niet-gecertificeerde docent wordt begeleid. Dit kan bijvoorbeeld middels een document of een verslag. Blik op Werk ziet in dat de begeleiding per docent kan verschillen. Daarom is het aan de taalschool om de begeleiding op een manier te documenteren dat een auditor per docent de status van de begeleiding kan inzien. Mocht een taalschool advies willen met betrekking tot deze documentatie, kan de school altijd de Servicedesk van Blik op Werk bellen. Advies met betrekking tot de begeleiding van een niet-gecertificeerd NT2-docent is te lezen in bijlage 2. Oogmerk blijft dat zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van gecertificeerde NT2-docenten.

Keurmerkhouders dragen de zorg dat cursisten zo min mogelijk nadelige gevolgen ondervinden van het gebruik van de uitzonderingen uit dit Addendum. Blik op Werk gaat ervan uit dat scholen zich hier hard voor maken en vraagt hen hier bewust mee om te gaan, ook bij het eventueel combineren van uitzonderingen. Verder mag het gebruik van de uitzonderingen er niet toe leiden dat een cursist of een groep tijdens een cursus (met unieke cursuscode) in het geheel geen les heeft gehad van een gecertificeerde NT2-docent, zie ook Norm 1.7.1.b uit de Handleiding 2024.

Samenvatting

- In plaats van dat minimaal 80% van de gegeven lessen door NT2-docenten uitgevoerd moet worden, is dit 60%.
- De NT2-docenten die vallen onder de 40% niet-gecertificeerde docent worden begeleid door een gecertificeerde NT2-docent.

2.2 Uitzondering 2: Coullance bij handhaving van de toegestane maximale groepsgrootte

Deze uitzondering maakt het mogelijk om per locatie tijdelijk de toegestane maximale groepsgrootte te overschrijden met de in de tabel 1 genoemde aantallen. In de Handleiding is de maximale groepsgrootte per leerprofiel en per leerroute vastgesteld.³ Het maximum kan tijdelijk worden opgehoogd (zie tabel 1).

Groepen	Huidig maximumaantal Cursisten	Nieuw maximumaantal Cursisten
ONA/KNM	20	25
Alfabetisering/Z-route	12	15
NT2/B1	20	25

Tabel 1: Groepsgrootte Wi2013/Wi2021 huidig en nieuw tijdelijk toegestaan maximum

Een Keurmerkhouders die per leerprofiel/leerroute op een locatie uitsluitend (een) groep(en) heeft met het maximumaantal toegestane cursisten, mag volgens tabel 1 cursisten toevoegen aan die groep(en) totdat een nieuwe groep gevormd kan worden.

Blik op Werk heeft onderzoek gedaan naar de ideale groepsgrootte volgens NT2-docenten. De resultaten van dit onderzoek zijn te lezen op de website van Blik op Werk. Houd er rekening mee dat als er sprake is van een docententekort, het vergroten van de groepen niet bevorderlijk kan werken. Dit is echter een tijdelijke uitzondering om tot 1 januari 2026 mee te overbruggen. Blik op Werk gaat ervan uit dat de taalaanbieder de kwaliteit van het NT2-onderwijs en de werkdruk bij NT2-docenten blijft monitoren.

---

³ Norm 2.2.1 uit de Handleiding 2024.

HOOFDSTUK 3

Uitzondering m.b.t. handhaving slagingspercentage Wi2013

3.1 Uitzondering 3: Het slagingspercentage van de Wi2013 wordt vanaf de meetperiode 1-9-2023 t/m 31-8-2024 en alle daaropvolgende meetperiodes niet meer als Norm beoordeeld.

Er is nog een groep cursisten die nog onder de Wi2013 valt, de zogenaamde 'Ondertussengroep'. Om te zorgen dat voldoende cursusaanbod voor deze groep blijft bestaan, heeft Blik op Werk besloten om vanaf de meetperiode die start op 1 september 2023 en alle daaropvolgende meetperiodes, het slagingspercentage niet meer als Norm te beoordelen. Dit betekent dat Keurmerkhouders niet worden beoordeeld op het slagingspercentage op één of meerdere leerprofielen. Daarom wordt er geen waardeoordeel van het slagingspercentage meegerekend via de sterrenberekening. Het slagingspercentage blijft wel zichtbaar als prestatie-indicator, zodat scholen kunnen blijven streven naar kwaliteit.

Samenvatting:

- Het slagingspercentage van Wi2013 telt vanaf de meetperiode 1-9-2023 t/m 31-8-2024 en alle daaropvolgende meetperiodes niet meer mee voor de sterrenberekening.
- Het slagingspercentage van Wi2013 blijft wel zichtbaar als prestatie-indicator op de website van Blik op Werk.

Waarom deze uitzondering?

Blik op Werk ziet dat steeds meer taalaanbieders hun deuren sluiten. Hierdoor komt de groep die valt onder Wi2013 onder druk te staan. Om het slagingspercentage op peil te houden weigeren veel taalscholen om deze groep aan te nemen. Het risico dat dit invloed heeft op het aantal sterren is te groot. Om te voorkomen dat er geen taalonderwijs meer beschikbaar is voor de groep, maakt Blik op Werk deze uitzondering.

HOOFDSTUK 4

Toetsing en evaluatie

4.1 Toetsing

Wanneer een Keurmerkhouders gebruik maakt van (één van) de uitzonderingen, kan tijdens de (reguliere) aangekondigde en onverwachte Audits getoetst worden of de Keurmerkhouders voldoet aan de Normen uit de Handleiding en aan de voorwaarden en eisen zoals opgenomen in dit Addendum. Hiervoor dient de Keurmerkhouders tijdens de Audit alle voor de uitzondering(en) relevante documenten ter inzage voor te leggen. Houd er ook rekening mee dat er tijdens een audit inzichtelijk gemaakt moet worden hoe de begeleiding van een onbevoegd NT2-docent eruitziet. Als blijkt dat een Keurmerkhouders niet voldoet aan de voorwaarden en eisen zoals opgenomen in het Addendum, kan Blik op Werk één van de maatregelen zoals beschreven in de Handleiding Inburgeren⁴ opleggen.

Het inzetten van dit Addendum heeft geen invloed op de kwaliteitseisen die Blik op Werk stelt aan de kwaliteit van het NT2-onderwijs. Op alle andere Normen blijft de Handleiding van kracht.

4.2 Monitoring en evaluatie van de uitzonderingen

Blik op Werk monitort gedurende één jaar het effect van de verschillende uitzonderingen en rapporteert hierover. Ook wordt regelmatig contact met de Keurmerkhouders opgenomen om te vragen naar hun ervaringen. De uitkomsten hiervan worden ook gebruikt voor het onderzoek naar lange-termijn-maatregelen.

Tussentijds evalueert Blik op Werk, samen met het ministerie van SZW, de uitzonderingen die in dit Addendum staan middels bijvoorbeeld een enquête. Waar nodig worden uitzonderingen aangepast om deze beter te laten aansluiten op de praktijk of om ongewenste toepassingen uit te sluiten. Blik op Werk vraagt de NRTO en MBO Raad om advies en input voor de evaluatie.

---

⁴ Hoofdstuk 7 van de Handleiding 2024.

BIJLAGE 1

Verklaring

Deze verklaring dient ondertekend te worden en als pdf naar Blik op Werk te worden gestuurd. Blik op Werk zal telefonisch contact opnemen met de Keurmerkhouders na het invullen van dit formulier. Om in aanmerking te komen voor dit Addendum dient elke Keurmerkhouders zich **opnieuw aan te melden**. De aanmelding van het voorgaande Addendum gaat dus **niet automatisch** mee naar dit Addendum. Dit formulier kan gestuurd worden naar servicedesk@blikopwerk.nl

Naam Keurmerkhouders:

Hoofdvestiging Keurmerkhouders:

Bow-nummer Keurmerkhouders:

Contactpersoon Keurmerkhouders:

Datum:

Verklaart aan Blik op Werk:

Per _____ gebruik te willen maken van een of meerdere aangevinkte uitzonderingen:

Uitzondering 1; minimaal 60% van de gegeven lessen wordt gegeven door gecertificeerde NT2-docenten.

Namen van docenten die onder de groep van de 40% niet-gecertificeerden vallen:

Uitzondering 2; Coullance bij handhaving van de toegestane maximale groepsgrootte

Opgave locatie(s) en welke leerprofiel(en) de uitzondering wordt ingezet:

Ik verklaar dat alle Informatie die ik middels deze verklaring aan Blik op Werk heb verstrekt juist en volledig is.

- dat het ondanks inspanningen niet is gelukt te voldoen aan de Norm om 80% van de NT2-lessen te verzorgen door bevoegde NT2-docenten.
- zich ervan bewust te zijn dat de uitzonderingen tijdelijk zijn en gelden tot uiterlijk 1 januari 2026.
- zich in te spannen en zo spoedig mogelijk te voldoen aan de Norm om 80% van de NT2-lessen te verzorgen door bevoegde NT2-docenten.
- zich ervan bewust te zijn tijdens een Audit, of op verzoek, specifiek gevraagde informatie die bij de afzonderlijke uitzondering(en) hoort inzichtelijk moet kunnen maken.

Naam:

Datum:

Handtekening:

Verklaring ITTA met betrekking tot begeleiding niet-gecertificeerde docenten*

Opleiding tot NT2-docent

Ten eerste is de opleiding tot docent NT2 ten zeerste aan te bevelen of zelfs noodzakelijk. Dat niet iedereen meteen een opleiding wil volgen of dat de opleidingen geen plek hebben, staat niet in de weg dat de opleiding uiteindelijk wel een vereiste moet worden. We bevelen aan dat er een termijn gesteld wordt waarbinnen niet-gecertificeerde docenten het certificaat moeten behalen. In het regulier onderwijs is die termijn bijvoorbeeld in de basis binnen twee jaar.

Mogelijkheden voor een (betere) begeleiding

Aanbieders kunnen ervoor zorgen dat de niet-gecertificeerde NT2-docent zo veel mogelijk gestuurd, gestructureerd en volgens didactische kwaliteitscriteria kunnen handelen. Drie elementen spelen daarin een rol:

1. Intensieve, persoonlijke begeleiding door een ervaren, gecertificeerde NT2-docent met goede begeleidingskwaliteiten, intern als die voorhanden is, anders extern aangetrokken.
2. Niet-gecertificeerde docenten laten werken aan de hand van uitgebreide lesplannen die gemaakt zijn door ervaren en gecertificeerde NT2-docenten. In deze lesplannen staan:
  - de lesdoelen
  - de structuur van de les
  - opbouw van vaardigheden
  - de werkvormen, inclusief differentiatie

Dit biedt de docent kaders en concrete stappen van het didactische handelen. Zulke uitgebreide lesplannen ziet ITTA al bij sommige gecertificeerde docenten en er zijn zelfs aanbieders die op organisatieniveau lesplannen hebben ontwikkeld voor groepen. Al doende ontwikkelt de niet-gecertificeerde docent inzicht over hoe een goede les eruit ziet.

3. Kennisuitbreiding:
  - Niet-gecertificeerde docenten zouden de gelegenheid moeten krijgen om regelmatig te observeren bij een gecertificeerde docent. Daarbij is het essentieel dat de observatie, de kijkrichting gestuurd wordt met behulp van kijk- en reflectievragen en er een nagesprek volgt over de les, de beweegredenen van de gecertificeerde docent en de observaties van de niet-gecertificeerde docent. Eventueel kunnen daar de criteria en gedragsindicatoren van de BOWKIT bij benut worden.

- Idealiter krijgen niet-gecertificeerde docenten een aantal basisprincipes voor didactisch handelen aangereikt. Dat kan in de vorm van bijscholingsaanbod of een schriftelijke of digitale toolkit met betrekking tot 'handvatten NT2'. Deze kan ter beschikking kan komen voor de beginnende docent.
- Kennisuitbreiding is geen kwestie van een studiemiddag. Het vergt tijd. Dit leidt uiteraard niet tot een certificaat docent NT2, maar helpt de niet-gecertificeerde docent in eerste instantie om de kwaliteit van het didactisch handelen te versterken/ richting te geven, in afwachting van een opleiding tot docent NT2.

*De hele verklaring van ITTA is te lezen op de website van Blik op Werk.